

ת"פ 35611/06/21 - מדינת ישראל, ענף תביעות מחוז ש"י נגד חאלד אבו לבן

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 35611-06-21 מדינת ישראל נ' אבו לבן

בפני בעניין:	כבוד השופט ארנון איתן המאשימה	מדינת ישראל ע"י ענף תביעות מחוז ש"י
נגד הנאשם		חאלד אבו לבן ע"י ב"כ עוה"ד עיסא אבו אל הווא

גזר דין

1. ביום 7.4.2022 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב האישום המתוקן המייחס לו עבירה של ניסיון הסעה ברכב תושב זר השוהה שלא כדין, לפי סעיף 12(א)(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 + סעיף 25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. עמדת המאשימה בעת הצגת ההסדר הייתה לחודש מאסר שיבוצע בעבודות שירות לצד פסילה בפועל וענישה נלווית, ואילו הסניגור חופשי בטיעונו.
3. על פי עובדות כתב האישום, אחמד יאסין חליל אינו מחזיק בהיתר כניסה לישראל כדין (להלן: "יאסין").
4. ביום 9.8.2020 בשעה 15:03 או בסמוך לכך, הנאשם נהג במונית ל.ז. 8584327 במחסום א-זעיים (להלן: "המחסום") כשעמו ברכב במושב האחורי יושב יאסין.

תסקיר שירות המבחן:

- בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר, אביא מתוכו בתמצית:
5. הנאשם כבן 60, נשוי ואב ל-5 ילדים, מתגורר עם משפחתו בבית פרטי בשכונת א-טור במזרח ירושלים, עובד מזה שנים רבות כנהג מונית, גדל במשפחה המנהלת אורח חיים מסורתי, נורמטיבי ותקין בדרך כלל.
 6. בהתייחסו לעבירה, שרות המבחן מסר כי, הנאשם ביטא צער עמוק וחרטה כנה על כך. עוד תואר כי הנאשם ביטא דאגה רבה באשר להלכות הקשות הפוגעות שעלולות להיגרם כתוצאה מהרשעתו בדין ועל סיכויי להמשיך

לעבוד כנהג מונית. הנאשם מסר, כי היה מדובר בנוסע שהוא אדם מבוגר וחולני, שמצבו היה דומה למצבו של אביו של הנאשם באותו הזמן.

7. שרות המבחן התרשם מאדם בעל רמה אינטליגנציה תקינה, מערכת ערכים נורמטיבית, בעל רצון, שאיפות, יכולות וכוחות לניהול אורח חיים תקין, אשר באים לידי ביטוי בהשקעת מאמצים רבים בעבודה ובסיפוק צרכי הפרנסה של בני משפחתו. שרות המבחן לא התרשם מקיומם של ערכים ודפוסי התנהגות בעייתיים ועבריינים אצל הנאשם.

8. להתרשמותם, ניתן להבין התנהגותו של הנאשם באותו אירוע, על רקע קושי שלו להתמודד עם מצב שנחווה על ידיו כמלחיץ ומאיים, שגרם לכך שהוא פעל באופן חפוז וללא הפעלת שיקול דעת הולם. שרות המבחן העריך כי רמת הסיכון לחזרה על התנהגות פרצת גבולות דומה בעתיד הנה נמוכה מאוד. זאת לאור ההליכים המשטרתיים והמשפטיים שנהלו נגד הנאשם עד כה, אשר היוו גורמים אשר ממחישים עבורו את חומרת מעשיו והשלכותיהם הקשות והפוגעות, בו ובבני משפחתו, חידדו עבורו גבולות המותר והאסור.

9. שירות המבחן מציין שבמידה ובית המשפט מתרשם כי קיים מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם, המלצתו הינה להטלת צו שרות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות. מנגד, ככל ובית המשפט יחליט להותיר את הרשעה על כנה, ההמלצה הינה להטלת עונש מאסר בעבודות שרות לתקופה קצרה ככל שניתן.

טענות הצדדים לעונש:

10. המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן, לערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם ולחומרת העבירה והשלכותיה. בהתייחס לתסקיר, ציינה המאשימה כי הינו חיובי. הנאשם נטל אחריות וביטא צער וחרטה ושרות המבחן המליץ על ענישה בדמות של"צ או מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה. בנסיבות אלו ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם חודש מאסר על דרך עבודות השירות, מאסר על תנאי ופסילה בפועל.

11. ההגנה ביקשה לאמץ את המלצות התסקיר וציינה את התרשמותו החיובית של שרות המבחן, לכך כי הנאשם הינו אדם מבוגר נעדר רישום פלילי, בעל מערכת ערכים נורמטיבית אשר האירוע הינו חריג להתנהגותו. צוין, כי הנאשם גילה שלנוסע אין היתר רק בהגיעם למחסום. צוין, כי המלצת שרות המבחן הינה לביטול ההרשעה כדי למנוע פגיעה בעתידו של הנאשם וחסמת האפשרות לחידוש רישיון בהיותו נהג רכב ציבורי. הסנגור הפנה לפסיקה תומכת, וביקש לאמץ את עמדת שרות המבחן.

12. הנאשם בסיום הביע חרטה על המעשה וציין כי זו פעם ראשונה בה לא בדק נוסע שהעלה למונית.

דין:

13. הכלל במשפט הפלילי קובע כי נאשם שהוכחה אשמתו ונקבע כי ביצע עבירה, יורשע בדין ויישא בעונשו. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכלל זה, והשימוש בו נעשה במשורה בהתאם לכללים שנקבעו שהתוו בפסיקת בית המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר דין לתוצאה של אי הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לחומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נגד מדינת ישראל (מיום 21.8.85)).

בפסק הדין המנחה בעניין זה: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3)337, נקבעו שני תנאים מצטברים, המאפשרים להימנע מהרשעה ביחס לנאשם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים...".

14. סבורני, כי מקרה זה אינו נמנה על החריגים המצדיקים את ביטול ההרשעה, זאת ממספר טעמים: ראשית, סוג העבירה ונסיבות האירוע עצמו. הערך המוגן בעבירה של הסעה או ניסיון הסעה של תושב זר, הינו השמירה על גבולות המדינה, ועמידה על זכותה של המדינה לקבוע מי הם הרשאים להיכנס לשטחה. בצד עבירה זו עונש מאסר למשך שנתיים. במקרה דנן, פגע הנאשם בערכים של יושר, סדר ציבורי ושלטון החוק, ובעבירה מסוג זה קיים פוטנציאל ממשי לפגיעה בשלום הציבור וביטחונו, ועל כן יש לשקול בהיבט זה גם שיקולים הנוגעים בהרתעת הרבים.

הטעם הנוסף בדחיית הבקשה נעוץ בתנאי שנקבע בפסיקה, לפיו יש להוכיח פגיעה ממשית וקונקרטית בשיקומו של נאשם, ואין די בהפניה לחשש מפני נזק כללי או עתידי. דברים אלו הינם נכונים גם ביחס לטיעוני הסנגור אודות סיכוי לפגיעה בתחום עיסוקו של הנאשם בהיותו נהג רכב ציבורי. מכל מקום, בפני לא הונחה תשתית עובדתית מתאימה או מספקת לביסוס טענה זו, ואף שרות המבחן אינו נוקט בעמדה ברורה בסוגיה זו, אלא בעמדה מסויגת יותר, המותירה פתח אף להטלת עונש מאסר בעבודות שירות.

15. בנסיבות אותן ציינתי לעיל, לא אוכל כאמור לקבוע כי זהו אחד מאותם מקרים מיוחדים הראויים להימנות בין היוצאים מן הכלל אשר בהם תימנע ההרשעה.

מתחם העונש ההולם:

16. על הערכים המוגנים אותם הפר הנאשם במעשיו עמדתי לעיל. באשר לענישה הנוהגת הרי שבחינת רמת הענישה הנוהגת בפסיקה מלמדת, כי במקרים דומים, וביחס לעבירת הסעת שוהה בלתי חוקי, בהם דובר ברף חומרה שאינו גבוה, וללא תמורה, נגזרו עונשים שכללו ענישה מוחשית ללא רכיב של מאסר ועד מאסר קצר בפועל, אשר יכול יבוצע בדרך של עבודות שירות.

(ראו לדוגמה: עפ"ג (מחוזי ב"ש) 588-10-13 אבו מחארב נ' מדינת ישראל (1.1.14), ת"פ 64060-12-12 מדינת ישראל נגד כרישאת (11.11.13), ת"פ 59838-12-12 מדינת ישראל נגד אלצראיעה (9.12.13), ת"פ 30626-08-13 מדינת ישראל נגד בדיר (10.9.14), ת"פ 23829-01-13).

גזירת העונש המתאים לנאשם:

17. בגזירת העונש המתאים לנאשם יש להתייחס בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). הנאשם כבן 60 נשוי ואב לחמישה ילדים. הנאשם הודה בבית המשפט בעבירה שיוחסה לו, והוא נעדר רישום פלילי. הבאתי בחשבון גם את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה (כשלוש וחצי שנים מעת האירוע), וכן את התרשמותו החיובית של שרות המבחן, לכך כי המדובר באדם מתפקד הפועל מתוך עולם ערכים נורמטיבי, ואירוע זה אינו מאפיין את התנהלותו.

18. באיזון בין השיקולים השונים, אני סבור כי ישנו מקום לגזור במקרה זה עונש המצוי בתחתית מתחם הענישה, הכולל צו של"צ בהתאם להמלצה, זאת לצד מאסר על תנאי ורכיבי ענישה נוספים כפי שיפורט להלן.

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. של"צ בהיקף 100 שעות. תכנית של"צ תוגש לאישור בית המשפט בתוך 30 יום.
- ב. 3 חודשי מאסר על תנאי שלא תעבור במשך שנתיים מהיום על כל עבירה על חוק הכניסה לישראל או ניסיון לעבור עבירה מחוק זה.
- ג. פסילה למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, שלא יעבור עבירה מחוק הכניסה לישראל.
- ד. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשרות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ב' אדר א' תשפ"ד, 11 פברואר 2024, במעמד הנוכחים.